

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	19:26	19:29	19:26
יציאה:	20:17	20:19	20:17
ר"ת:	21:10	21:14	21:13

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 19:08

פרשת דברים

עלון מס': 376

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הזוג שלפני החתונה

מלשתינים, סגנון הדבור של כל אחד מהם כלפי השני כבר אינו כבתחלה. ואז מה קורה? 'אכזבה' - - - ההשערות שלנו בדרך כלל ההרגשה הבאה מיד לאחר שרואים את השנוי בכך או בכת הזוג היא אכזבה, הבעל מאכזב... הוא משער לעצמו - 'עבדו עלי... אני חשבת שאשתי היא מלמדת, עדינה וממנסת... ופתאום גליתי שהיא ממש לא כזאת, היא דברנית יותר מדי, היא עושה כך וכך...'

וכן האשה, פתאום אחרי החתונה היא מגלה כל מיני פגמים בבעלה שהיא לא חשבה עליהם קודם לכן. דברים שהיא לא תארה לעצמה שיש בכך זוגה. ואז - היא מאכזבת... היא אומרת לעצמה - 'ספרו לי עליו שהוא יושב ולומד ומתמיד בתורה, ופתאום אני מגלה שהוא ממש לא כזה, אני רואה שהוא ישן שעות רבות ולא כל כך מתמיד בתורה, והוא עושה כך וכך...'

וכאן מתחילות הבעיות ההשערות שלנו!!! מתחילים להאשים את השדךנים, את החברים, את ההורים, את הרבנים, את כל הסובבים שיש בעולם - 'עבדו עלי. שקרו אותי. יש פאלו שהאכזבה מלזה אותם במהלך כל חיי הנשואין שלהם, הם אינם אומרים דבר, הם רק ממשיכים בחייהם בתחושה ששקרו עליהם. לעמתם יש פאלו שהאכזבה גורמת להם לרצות חליה להתגרש

איך יוצאים מזה???

אין פמטע בן או בת זוג שלא גלו דברים חדשים על בן זוגם במהלך שנות הנשואין שלהם, ולפעמים אלו אפילו גלויים מרעיושים - חובות מהעבר, הכסוכים קשים במשפחה, התנהגות מוזרה במצבי לחץ, התמקרויות שונות - שיכולים לגרום לבני הזוג לגנוב בלתי פוסקות, ולפעמים מריבות קשות כל כך עד כדי גרושין.

פעמים רבות שאלו אותי בחורים צעירים - 'כבוד הרב, האם אתה יכול לומר לי אם אני אצליח בנשואין שלי, כמובן שתשובתי היתה שלילית - 'אין לך שום בטוח נשואין, כי בנדאי שלאחר החתונה אתה תמצא תגליות חדשות... אתה עומד כעת להתחיל לחיות עם אשה השונה ממך כמעט בכל דבר, וצורת החשיבה שלה - הפוכה משלך... אבל, אם תזכר דבר אחד, שמי שזוג לך את האשה הוא בורא עולם בכבודו ובעצמו, וכשהוא החליט שאתה תתחתן עם פלונית, הוא עשה את זה מתוך אהבה גדולה ורצון עז להיטיב לך... החיים שלך יהיו מאשרים ושמהים.'

במאמר זה אני רוצה לכתב על ענין חשוב מאד מאד לבני ולצערי הרב הוא בעיני מאד בדור שלנו. קוראים לו: 'שלום בית'. לא שלום כמו שחושבים העולם, אלא - 'שלום בית מתוך אמונה', כי שלום בית בלי אמונה הוא קשה מאד...

אחד הנושאים המפתיעים ביותר אצל כל הזוגות בחיי הנשואין הוא ההבדל בין מה שהם ראו וחשבו כלפי בן או בת הזוג לפני הנשואין לבין מה שהם מוצאים אחרי הנשואין.

כמו הספור שמספרים על זוג צעיר שצעדו בכך בכוחות העיר בזמן הפגישות קודם החתונה, והנה לפתע... הבחורה נתקלה במרצפת בולטת שבמדרכה ומעדה. מיד אמר הבחור: 'אני הולך לתבע את העירייה על אגזלת היד שלהם שאינם דואגים למרצפות תקינות'. ומיד הוא נפנה בנימוס לשאל בשלומה של הבחורה - 'הכל בסדר? את מרגישה טוב? ברוך ה', לא קרה לך כלום!'

והנה, בשעה טובה ומצלחת הם החליטו להנשא זה לזה. לאחר זמן מה הם עוברים באותו מקום, וכמובן הגברת נתקלת שוב במרצפת הבולטת, ואוּפּוּסְסָס... היא מועדת ונופלת. הפעם הבעל פותח לאשתו זוג עינים - אינך רואה? היכן העינים שלך? מדוע אינך מסתכלת להיכן שאת הולכת? - - -

פעמים רבות יש שני גדול בין הגבר או האשה שהכרנו לפני הנשואין, לבין הגבר או האשה שלאחריהם. בנהג שבעולם אדם מתחתן, ולפני החתונה כלם מדברים רק על נתינה, אהבה זה לזה, והכל יהיה בסדר, הכל יהיה נרד. והנה לאחר החתונה הכל נראה אחרת - פתאום הוא מגלה כל מיני פגמים שלא חשב עליהם, דברים שקדם החתונה הוא לא תאר לעצמו שיש בבת זוגו.

והסבה לכך פשוטה... דרך כל אדם בעולם לשהוא רוצה להשיג משהו מסוים, הוא יעשה כל שביכולתו להשיגו, וכך יהיה גם בין כל אחד משני בני הזוג: לפני החתונה הם ינסו להרשים את הצד השני - אכילה בצורה ממנסת, דיוק בזמנים, סדר ונקיון בבגדים, דבור בנחת וחיוכים בלי סוף - כדי שכל אחד מהם יצליח לשכנע את הצד השני להסכים להנשא לו.

אבל מטבע הדברים - זמן מה לאחר החתונה ולפעמים אפילו מיד לאחר מכן שכבר בני הזוג התרגלו מעט זה לזה - האדם חוזר לעצמו... פתאום הדברים שביניהם

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

המסעדה

יש לכם שמחה במשפחה?
בית, חתונה, בר מצוה.

יזמה הסטלה לקיים סעודת ערים באתר היום לאנשים שחיי להם בתוספת של 400 ש"ח השתכחות ב"סעודה"
חבר פותחים לואכל לטעלה במנה ומשרים איש למחלחמם

להשתכחות חייגו: 03-8000770

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

כזה התורה

מעשה ששמעתי על זוג הורים שנולד להם בן בשעה טובה ומצלחת, אך בשעת הלידה היה סיבוך כל שהוא ולדעת הרופאים יד ימינו של ילד זה תתקשה לתפקד.

ההורים כששמעו זאת התעצבו מאוד. והנה הברית נערכה בביתו של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל, ואף כובד בסנדקאות, בשעת הברית אם התינוק בכתה. ומכיון שהיה שקט בקהל, הציבור שמעו את הבכי ואף הרב עובדיה שמע את הבכי. לאחר הברית שאל הרב מי זאת שבכתה מעזרת נשים, מיד קראו לה. וסיפרה האשה שהיא אם התינוק והרופאים אמרו שתינוק זה לא יוכל לתפקד ביד ימינו. פתח הרב ואמר 'ידיו גלילי זהב' (שיר השירים ה, יד) וברכם לשלום.

עברו מאז כמה שנים וההורים קיבלו פיצויים מבית החולים סכום נכבד מאוד, שאמר להם העורך דין שסכום כזה נדיר מאוד שנותנים על כזאת רשלנות רפואית. ואף כשגדל תפקד ביד ימינו כרגיל כאחד האדם (מתוך אוצר הפרשה מסדרת ספרי ידי כהן שעתיד לצאת בקרוב ב"ה לרה"ג ר' יוסף דוד כהן שליט"א).

שאלות ותשובות

מאת הרה"ג יגאל כהן שליט"א

שאלה: שלום לרב, שמעתי שאסור להזמין קוסם, ולפעמים יש בבתי ספר או בבתי מלון קוסמים, האם אפשר לתת לילדים לראות?

תשובה: נכון הדבר שאסור ליהודי לעשות קסמים ואחיזת עיניים וזה אסור מהתורה, כמו שכתב הרמב"ם, האוחז את העיניים ומדמה בפני הרואים שעשה מעשה תמהון והוא לא עשה הרי זה בכלל מעונן, ולוקה ע"כ, ודעת מרן רבינו עובדיה יוסף שגם אם אומר שעושה רק אחיזת עיניים ג"כ אסור לעשות, אולם נראה שאם כבר יש קוסם והוא מגלה כמה קסמים ומראה לכולם שזה שטויות והבלים יכולים הילדים ג"כ להצטרף ולראות (דעיקר האיסור הוא על הקוסם, ועוד דיש פוסקים המתירים אם מגלה חלק מהקסמים, ועיין בשו"ע המקוצר ח' ב' ע"מ ת' ובספר אין למו מכשול ח' רמב"ם פרק י"א בהלכות ע"ז יב"א ח' ה' ס' י"ד).

שאלה: שלום כבוד הרב, יש לי הרבה הוראות קבע לכמה מקומות ורציתי לדעת אם מותר לבטל ולעשות למוסדות אחרים?

תשובה: כל מי שעושה היום הוראות קבע יודע שיש באפשרותו לשנות וכן לבטל ועל דעת זה הוא עושה, ולכן זה לא נחשב כמו שאדם נדר או הבטיח כסף לצדקה שאז אינו יכול לחזור בו, דכאן היה בדעתו שאם ירצה יחזור בו, ולכן מותר לבטל או לשנות הוראות קבע ואם קיבל מהם מתנה צריך לשלם להם את סכום המתנה, או לחכות שירד בהוראת קבע לפחות הסכום ששווה כנגד המתנה שקיבל.

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

"המלך דוד" שיר למעלות

במאמר זה נבאר, כיצד ניצח דוד את גוליית? למרות כל הסימנים המעידים שדוד המלך עתיד לנצח את גוליית, התפלל דוד מעומק ליבו לבורא עולם שיצליח את דרכו, ובמעמד זה חיבר את מזמור קיח בתהלים, וכך כותב המדרש תהלים (שוחר טוב מזמור קיח), 'בשעה שירד דוד להילחם עם גוליית והניח מאחוריו את משפחתו וכל עם ישראל, באותה שעה נשא דוד את עיניו למרום ואמר (תהלים קכא א) "שיר למעלות אֲשָׁא עֵינֵי אֶל הַהַרִים מֵאֵין יְבֵא עֲזָרִי", השיבא אליו רוח הקודש (שם, ג) "אל יתן למוט רגלך אל ינום שמךך".

המושת אבני הקלע

כפי שנכתב למעלה, המקל שהיה ביד דוד לא נועד להכות את גוליית, אלא רק להסיח את דעתו, והדרך בה בחר דוד המלך להילחם עם גוליית, היתה על ידי מקלע ואבן, ולשם כך היה על דוד המלך להתקרב אל הפלישתים ולקלוע בו את האבן מטווח

מחמת כוחו, אלא משום שעם ישראל באותה תקופה לא שמו את ביטחונם בה', אך כעת שאני בא אלך בשם ה' שאותו ביזית היום, ובו אני שם את ביטחוני (מנחה קטנה' מו-מז), אכה אותך ללא חרב או חנית וכך ידעו כולם שרק בורא עולם יכול לנצח במלחמה זו, דברים אלו עוררו את חמתו של גוליית (רד"ק שמואל א יז מח) שחש ששב אליו כוח תנועתו, והחל לנוע לעבר דוד, דוד המלך רץ לקראתו בזריזות וקלע את האבן למצחו, האריז"ל (הובא ב'חומת אנך' פסוק מ) מגלה שמקום פגיעת האבן היה מדויק להפליא, למעלה ממש אמות בדיוק במקום ה'זרת' וכנגד העורף, משום שדוד המלך בא מצד הקדושה של רות (כפי שהתבאר במאמר א בעניין גובהו של גוליית), וגוליית בא מעורפה, שהיא לשון עורף, שכל כולה מצד ה'סיטרא אחרא', וכעת בא כוח הקדושה והמית את כוח הטומאה. ובאותה העת התרחשו כמה ניסים, אחד שהאבן חדרה את שריון הברזל, והשני, שלמרות ההדף, גוליית נפל על פניו ולא על אחוריו.

לרכישת ספרי הרב אליהו עמר: 'מעבר לסגולה' על הזרע שמשון. 'המלך דוד' על ספר שמואל א. היכנסו ל: אופקים בוקס או בנייד 055-67-25-138

קרוב, על מנת להורגו, לצורך כך בחר דוד המלך בחמישה אבנים חלוקי נחל. ומדוע בחר דווקא בחמישה אבנים? מבאר ה'ילקוט שמעוני' (שמואל א רמז קכז, בשם ילקוט ר' יהושע דסקנין בשם רבי לוי), אבן אחת כנגד בורא עולם, שינקום נקמתו מיד הפלישתים על שקיללו, והאבן השנייה כנגד אהרון הכהן שיסייעו לנקום בגוליית, שהרג את חופני ופנחס בניו של עלי, צאצאיו של אהרון הכהן, וגם על שלקח את ארון הברית בשבי, (כמובא בתרגום 'יונתן בן עוזיאל', שמואל א יז, ח). ועוד שלוש אבנים כנגד אברהם יצחק ויעקב, שזכותם תגן עליו להושיע את עם ישראל. בפועל, דוד המלך קלע בגוליית רק אבן אחת, משום שחמשת האבנים התאגדו יחד לאבן אחת, כעין הנס שקרא ליעקב אבינו, כאשר חלם את חלומו הנבואי 'סולם יעקב'.

הילופי דברים ברגע האמת

על חרופיו של גוליית ענה לו דוד המלך - תוך כדי שהוא מתקדם לעברו - שכל הצלחתו של גוליית במלחמות מול עם ישראל, אינם

ל"יביע אומר"- הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלום

יגאל כהן

קו לימוד לגברים
בספרו של
הרב יגאל כהן שליט"א
שיעור קצר של 45-2 דקות
מידי יום
בטל: 077-4017828
שלוחה 52

ניתן להשיג
את כל ספרי
הרב אליהו עמר
באתר
"אופקים בוקס"

ארגון "ענפים" בנשיאות
הרה"ג יגאל כהן שליט"א
מגייס עובדת
להכוונת מתחזקות

הבהיגה במשגל
המשגה בהני ביק

לפרטים
055-6888010

בשבת וחול לוח חסדי
שמונים וארבעה
כי יגאל כהן הספר
"שיעורי
הרב יגאל כהן"
פירוש חומש אמת המזון
שנתה אמת ה' וחסד חלום

דוד המלך כהן שליט"א
03-8000720
או דוד המלך שליט"א
yabla-amer.co.il
התורה הפלישתית

לאשת החיל

שורה אחת מעיין

"כל דור שלא נבנה בו בית המקדש, כאילו נחרב בימיו" – המעשים שלנו, הם אלו הקובעים האם יבנה בית המקדש בימינו, ואם עוד לא נבנה, כנראה שמעשינו קבעו שלא יבנה. כשבית המקדש השלישי, במהרה יבנה, לא תהיה לנו שאלת האמונה, נראה ניסים גלויים עין בעין... לא נצטרך לנסות לגלות טיפת אור, המסתתרת בחושך של ימינו... אלא כולם ידעו שה' אחד ושמו אחד.

הבסתרה שבתוך ההסתרה בדור הזה, מוטל עלינו לדעת, להרגיש ולחיות, שבוודאי גם שם נמצא השם יתברך! הוא נמצא ומנהל כל רגע וכל מציאות, גם אם מישויה מאוד פגעה בי ואני רוצה לספר על כך לכל העולם ולדבר עליה רעה, אז חובה להתאמץ, לעצור ולומר – איך יבנה בית המקדש אם עדיין ישנה שנאת חינוס? אנו מתפללות בכל יום "ותחזינה עינינו בשובר לציון", אך האם עינינו ראיות לחזות בבניין הבית? האם אנו משתדלות בשמירת הלשון והימנעות מרכילות, בכדי לבנות עוד לבנה בבית קודשנו? הקב"ה מצפה מאיתנו, לאהוב אחד את השני, לראות את הדברים החיוביים ולא להתעכב על השלילי. בשעת מריבה, כדאי לנסות לבלום פינו ולהתעלות מעל התגובות הצפויות, לדון לכף זכות ולהתגבר על הכעס, מעשים כדוגמת אלו יקרו את בניין בית המקדש.

הרב פינקוס זצ"ל, כותב בספרו "גלות ונחמה" שהתורה נקראת אור. לאור ישנה תכונה מיוחדת, כל חומר בעולם ניתן לערב עם דברים אחרים, אך אור לא ניתן לערב. גם תורה לא ניתן לערב עם שום דבר – או שהתורה נקיה או שזה לא תורה. שמכניסים עוד משהו לבית היהודי ואומרים שזה בסך הכול טלפון, בסך הכול עיתון, מה כבר יכול להיות... שם פותחים פתח ליצר הרע להיכנס, ובפתח הקטן הזה, הרוחות שנושבות בחוץ עלולות להתפרץ במלוא עוצמתן לתוך הבית היקר שלנו. כך בתים מתפרקים וילדים נושרים מדרך התורה...

בית המקדש, היה בנוי שלוש שורות של אבנים ובניהם שורה של עץ, האש נתפסה בעצים וכך נשרף בית המקדש. אש לא יכולה לשרוף את התורה, לא יכולה לשרוף את האבנים של בית המקדש – אבל אם יש עצים בין שורה לשורה, אם יש ערבוב של דברים חיצוניים, ביחד עם התורה, שם האש יכולה להתפס ולהחריב הכול. החורים הקטנים, הם תחילת האסונות הגדולים ביותר. אם תשרה בביתנו אך ורק התורה הקדושה, בלי שום עצם זר מבחוץ, אף אחד לא יוכל להרע לנו. "לך עמי בא בחדריך, סגור דלתך בעדיך" – אין מה לחפש בחוץ, באומות הגויים וברחוב, בטכנולוגיה המתקדמת, לעיתים זה מרגיש כאלו הקדמה בחוץ תיעיל את חיינו, ותכניס בהם עניין, אך זה שקר גס. התורה היא מעיין חיים, היא היקרה ומעניינת באמת. מי שרק טועם יכול לדעת. אם אדם מתגבר על כל אלו, ונמצא כל כולו בתורה ויראת שמיים, אזי יראה ברכה בביתו, כי התורה היא המספקת באמת, המשמחת את הלבבות שמחה אמיתית שלא מתכלה.

השם יתברך, נותן התורה, ברא אותנו, והוא היחיד היודע מה טוב בעבורנו. לאם הבית, ישנו תפקיד חשוב, לשמר את ביתה ולהעניק למשפחתה את החום והאהבה, את העניין ואהבת התורה הבוררת בתוך הבית, שלא יצטרכו לחפש ברחוב תשומת לב ואהבה. תשתדל שבני ביתה תמיד ירגישו שכיף ונעים בבית, וממילא לא ירצו שום דבר חיצוני. תפקידנו הוא, לשמר את הפשטות היהודית, להעמיד את מבצרנו איתן בלי עזרים מודרניים, שמשלים בשמחה מדומה, ולקיים את מצוות התורה לא 'כמצוות אנשים מלומדה', אלא בחיות ושמחה מתוך אהבה אמיתית לבורא העולם והכרת תודה על כל החסדים שגמלנו! שנוזכה לחזות בביאת משיח צדקנו מהרה, שנוזכה לבניין בית מקדשנו ותפארתנו.

לרכישת הספר 'תוכו רצוף אהבה' מאת מחברת הטור: 0548491930

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הגיד מואלט שהחזיר בתשובה

השבת אָנחנו מתחילים חֲמֵשׁ חֲדָשׁ, חֲמֵשׁ דְּבָרִים, הַנִּקְרָא מִשְׁנֵה תוֹרָה, וְגַם אָנחנו עָרֵב תְּשֻׁעָה בָּאָב, אִם בְּעוֹהָרֵי בְּעַת קְרִיאַת שְׁרִוֹת אֵלּוּ עֲדִין לֹא בָּא מִלֶּךְ הַמַּשְׁיחַ לְגַאֵל אוֹתָנוּ, זֶה בְּגִלְל הַדְּבָר הַנוֹרָא הַמוֹבָא בְּמִסְכַּת יוֹמָא (ט): שְׁנִיבְרַח בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנַי עֲבוּר שְׁנָאת חָנּוּם, וְכָל עוֹד עוֹוֹן זֶה לֹא יִתְקַן לֹא בְּיַמֵּי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ רַח"ל. עַקֵּר הַתְּקוּוֹן הוּא שְׁנָאת חָנּוּם, וְעַל יְדֵי הַלְּרָבוֹת אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְרָגִישוֹת וְאֶקְפְּתִיזוֹת נִצָּא מִן הַדְּבָר הַנוֹרָא הַזֶּה. סֵפֶר הַרֵב מִנְחָם שְׁטִיט"א, שְׁבִשְׁנַת תש"ט נִפְטַר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי אֱלִיהוּ דוֹשֵׁינְצֵר זצ"ל, הַמְּשַׁגֵּחַ שֶׁל יִשְׁבִּית לומְז"א. לְאַחַר פְּטִירָתוֹ עָרַךְ תַּלְמִידוֹ מִרְן

פינים מהפרשה

קיום מצוות בין אדם לחברו לשם שמים

השבוע אם בית המקדש לא יבנה חס ושלום יחול ביום חמישי צום תשעה באב. ביום זה כולנו אבלים על כך שחרב מקום שכינתנו, בו היתה השגחה גלויה וניסים גלויים וראו בחוש את נוכחות האלוהים. ויש להתבונן למה הגענו למצב זה של חורבן המקדש? עונה הגמרא במסכת יומא (ט): בגלל שנאת חינוס, אם היינו יותר אוהבים אחד את השני וחושבים יותר על כל יהודי היתה כל התמונה נראית אחרת. ונרחיב מעט את הדברים:

פעמים רבות אדם עושה חסד עם השני ואם נשאל אותו מדוע עשית כך הוא יאמר כי זה חבר טוב שלי וכו', אך פה טמונה בעיה.

יהודי צריך לעשות חסד עם כל יהודי, יהיה אשר יהיה, לא כי זה חבר שלו, כי אם זו הסיבה שבגללה מטיב לחברו כבר לא שייך לומר שעושה זאת לשם מצוות חסד, אלא עושה משום אינטרס אישי, ולא לשם ציווי ה'.

דומה לכך מסופר על אחד האדמו"רים (זכורני האדמו"ר מסאטמר) שבא אליו עני וביקש בדמעות כסף לצרכיו, מיד הוציא הרב מכיסו סכום גדול ונתן לו.

אחרי שהלך העני ביקש הרב לקרוא לו שוב, משבא העני נתן לו עוד פעם כסף ואמר: "אני נותן את זה לשם מצוות צדקה. מקודם נתתי את זה כי ריחמתי עליך עכשיו אני נותן לשם צדקה". וכך נראה לבאר את הפסוק "וְאֶהְבֶּתְּ לְעֵרֶךְ כְּמוֹךְ אֲנִי ה'" (ויקרא יט, יח). ולכאורה יש לשאול במה מיוחדת מצוה זו שמודגש בה "אני ה'?"

וחשבתי לבאר שהרי ברור לכל שאבינו מלכינו לא עושה אפליה בינינו, וכולנו שוים אצלו אותו דבר, ממילא אומר לנו השם "ואהבת לרעך כמוך" - תאהב את אחיך היהודי - את חברך, לא משנה כמה הוא חבר שלך, כל יהודי תאהב אותו תמיד ולמה? משום ש"אני ה'" כמו שאני אוהב את כולם במידה שוה כך אתה תאהב את כולם אותו הדבר. ומדה זאת אפשר לקנות ע"י שנעשה את המצוות לשם שמים, לשם קיום רצון ה'. ולומדים זאת מפרה אדומה: כתוב בתחילת הפרשה של פרה אדומה: "זאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" (במדבר יט, ב), שואלים המפרשים למה כתוב "זאת חוקת התורה" היה מתאים יותר לכתוב "זאת חוקת הפרה", שהרי מדובר על עניין פרה אדומה?

אלא הבאור הוא שכמו שאדם מקיים את המצוה הזאת שהיא חוקה ולא מבין את הטעם שלה, כך את כל התורה צריך לקיים לא בגלל שהוא מבין, אלא כי זה רצון ה'. וכך גם בין אדם לחברו צריך לקיים כי זה רצון ה' בלי חשבונות אשיים, ואם יעשה כך לא יבוא להבדיל בין אחד למשנהו. ולפי הבנה זאת מובן גם מדוע התורה (בפרשת שמיני) אסרה לנו לאכול את החסידה והרי היא נקראת כך משום שהיא עושה חסד עם חברותיה (חוליו סג ע"א), ואם נאכל אותה גם אנו נעשה חסד עם חברנו, אם כן למה אסור לאכולה? אבל התשובה היא ענה האדמו"ר בעל ה"חידושי הרי"ם" מגור, שההיפך הוא הנכון שהחיסרון של החסידה היא שהיא עושה חסד רק עם חברותיה, אבל עם הזרים היא לא עושה, וזו לא הדרך הישרה, אלא צריך לעשות חסד עם כולם, לכן היא עוף טמא. ואם מתחזקים במצוות שבין אדם לחברו, אז גם כן הבין אדם למקום משתפר, שהרי יש קשר ישיר ביניהם וזה חלק בלתי נפרד מזה.

הסבא מנוברדוק אמר שאם הקב"ה היה רוצה רק בין אדם למקום היה משאיר אותנו כרוב אליו ליד כסא הכבוד... ובין אדם לחברו זה חלק בלתי נפרד מכן אדם למקום וכמו שאמרנו חז"ל "כל הכופר בטובתו של חברו סופו שיכפור בטובתו של הקב"ה" (מדרש תנחומא שמות ה'). וכן רש"י כתב (שבת ב"דף ל"א) שהלל אמר "דעלך אמי לחברך לא תעביד", מבאר רש"י שיש פסוק במשלי (כז, ז) "הַעֲךָ וְרַע אֲבִיךָ אֶל תַּעֲזֹב" וכמו שאתה אינך רוצה שחברך יעבור על דבריך כך גם אתה אל תעבור על דבר ה'.

רואים שה' נקרא רענו ואם נכבד את חברינו כדבעי זה יסייע לנו לכבד את ה'. לכן כל פעם שעושים חסד יש לעשות אותו לשם מצוות חסד שציוה ה', וכל שכן שלא תהא שנאה בינינו ונחשוב לעצמו כמו שההורים מצטערים כאשר בניהם רבים מול עיניהם, כן הוא גם לגבי הקב"ה מתי שרואים את בניו האוהבים רבים מצטער מאד על זה. ורמזו זאת בדרך המליצה בדברי הגמרא שאומר הקב"ה "קשה עלי פרידתכם" (ויקרא רבה), מתי שעם ישראל מפורד ולא מאוחד קשה מאד לה' יתברך. וחשבתי לפרש בעזרת ה' שרעיון זה של אהבת ישראל כה חשוב ומרומז בתפילה וזאת ע"פ הקדמה קצרה: כשעם ישראל קיבל את התורה היו מאוחדים כמו שכתוב בפסוק אומר "וַיִּתְּן שֶׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַּ הָהָר" (שמות יט, ב) ופירש רש"י (בשם המכילתא) "ויחן-כאיש אחד בלב אחד". רואים שאחדות זה התנאי לקבלת התורה ואחר האחדות נבחרנו לעם, וזה מה שאומרים בברכת אהבה רבה לפני קריאת שמע "הבוחר בעמו ישראל באהבה", שבגלל זה הקב"ה בחר בנו "באהבה" כשכולנו מאוחדים ואוהבים זה את זה. ואז גם התורה יותר באיכות, ויש נחת רוח לה'.

(מתוך ספר מיד מלכים מאת הרב יוסף דהן הי"ו).

הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים קֶנְיִבְסְקִי זצ"ל אֵת סִפְרוֹ נִחַלַּת אֱלִיהוּ. בְּהַקְדָּמָה לְסִפְרֵי מְסַפֵּר מִכֵּן רַבִּי חַיִּים סִפְרוֹ נוֹרָא עַל צְדָקוֹתוֹ הַמְּפֹלְאָה שֶׁל הַרֵב דוֹשֵׁינְצֵר:

עָרַב יוֹם הַכְּפוּרִים, בְּשַׁעַר שְׁתַּלְמִידֵי יִשְׁבִּית לומְז"א עִמְדוֹ לְהַתְאַסֵּף בְּהִיכַל הַיִּשְׁבִּיעַ לְתַפְלַת כָּל נְדָרֵי, יִשֵּׁב בְּחוּר חֲלוּנֵי מוֹל בְּנֵי הַיִּשְׁבִּיעַ וּפְצַח גְּרָעִינִים. לְפִתְעֵי רָאָה אֶדָם זָקֵן לְבוּשׁ קִיטָל וְעֵטוֹף בְּטָלִית. נִכְנַס לְבִנְיָן הַיִּשְׁבִּיעַ הַזֶּה זֶה הַמְּשַׁגֵּחַ רַבִּי אֱלִיהוּ דוֹשֵׁינְצֵר, בְּנֵי הַיִּשְׁבִּיעַ הָיוּ כְּמָה הַדְּרִי שְׁרִוֹתִים, שְׁהִפְזִיקָה אֱלִיהֶם הָיָא מְהֻרָחוּב. הַבְּחוּר עָקַב אַחֲרֵי הַרֵב הַזֶּקֶן שְׁנִיבְרַח לְשְׁרִוֹתִים שׁוּהָה בּוֹ קֶצֶת זְמַן, וְהַבְּחוּר רֹאֵה שְׁהֻרַב הַזֶּקֶן נִכְנַס שׁוּב לְחֶדֶר שְׁרִוֹתִים שְׁנֵי שׁוּהָה גַּם בּוֹ זְמַן מֵהַ יוֹצֵא. וּפְלִיאָתוֹ גְּבָרָה כְּאֲשֶׁר הַרֵב הַמְּשַׁיִךְ לְשְׁרִוֹתִים הַשְּׁלִישִׁי, וְאַחַר כֵּן לְרַבִּיעִי וְלַחֲמִישִׁי וְהַשְּׁשִׁי... וּבְכָל אֶחָד מֵהֶם הִתְעַכַּב זְמַן מֵהַ יוֹצֵא.

המשך מוסר עם סיפור

בות של המשגיח ערב יום הכפורים לדאג לגיר טואלט חתוך לצבור. הכחור פרץ בכבי ואמר למשגיח: ילמדנו ארחות חיים. כבוקשה, אמר לו המשגיח שב לידי ביום הכפורים, הכחור חבש כפה לראשו, וישב ליד הרב הצדיק רבי אליהו דושניצ'ר במשך כל יום הכפורים. הצבור התפלל מי זה הבעל תשובה הטרי היושב במזרח ליד המשגיח. הכחור הזה חזר בתשובה שלמה, ולימים נהיה אחד ממנופי הרבנים בעם ישראל.

אחי ורעי הרב ונגביר אהבת ישראל, אכפתיות ורגישות לטביכה למשפחה, לשכנים, לאנשים שסביבנו בבית הכנסת, בבית המדרש, בתפוחה, במרפזי הקניות ובכל מקום, ונרניח כפול גם נקדם את הגאלה במהרה, וגם אולי נזכה שעל ידיו יתעורר עוד יהודי רחוק משמירת מצוות ויפנס לעולם התשובה.

הכחור קם ונגש לרב דושניצ'ר, ושאל בחצפה: תגיד לי, לא מספיק לך שרותים אהדי? המשגיח הרב דושניצ'ר הביט בכחור בקמלה גדולה, והשיב לו בניעמות ובחביבות, אני אסביר לך, עוד מעט יפנס היום הקדוש, יום הכפורים. כל תלמידי הישיבה יבואו לכאן לתפלה, וישהו בבית המדרש כל היום. חשבת לי עצמי, אולי השמש היה טרוד היום ולא הספיק להכין גיר חתוך לכלל השרותים, נקנסתי לבדק ונוכחתי לדעת שצדקתי, לא היו גירות חתוכים, עברתי בכל חדרי השרותים והכנתי גיר טואלט חתוך ליום הכפורים. מרן רבי חיים קניבסקי פותב: שקל חתוך וחתוך של רבי אליהו חתך חלקים בעמק הלב של הכחור. אפילו הוא, שהיה רחוק מאד מעולמה של תורה היה נפעם מגדלות הקפוש של הרב הצדיק המשגיח זצ"ל. על מה נתונות המחש-

וחשוב לשלם בעולם הזה כאן ועכשיו (שמירת הלשון חלק שני פרק רביעי)
נזכה לעשות תשובה לפני מכל הלב, כי אבא שבשמים אותנו מאוד אוהב.

ניתן לשמוע היונק קצר (ברקה והצי) מידי יום בימו
בהלכות שמירת הלשון, בטל: 069-2222-077 שלושה 8
ואחר כך הקש 1. שמשו ותודו נפשכם! כמו כן ניתן להשיג
חומר (מיוחד) לויכוח הרבנים בשמירת הלשון בטל
052-76838216

שמירת הלשון
מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"המעורר ישנים והמקיץ נרדמים"
"כי נפלתו - קמותו, כי אשב בהושך - ה' אור לי" (מיכה ז' ה')

פניני הדף היומי
מאת הרה"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

איסור אכילה לפני שמאכילים את בעלי החיים.
אסור לאדם שיטעם כלום עד שיאכל לבהמתו (גיטין דף סב.)

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים בשיעורים הקודמים למדנו על האופן בו די לאדם לעשות תשובה על עוון לשון הרע בינו לבין בוראו, וכעת נלמד בס"ד מתי צריך לעשות תשובה גם בין אדם לחברו.

כותב החפץ חיים (כלל ד' סעיף י"ד), שאם על ידי דיבורו, נגרם נזק לממונן חברו, כגון שאמר לשון הרע על אומנותו של אדם, והעסק שלו גגלל זה כמעט נדם. או שדברי הגנאי שעליו דיבר, גרמו לו צער גדול יותר, כגון שדיבר עליו מאחורי הגב, וזה לו מאוד כאב. באופן זה צריך לבקש מחילה ולרצות את חברו, וגם לעשות תשובה שלימה לפני בוראו.

ועוד כותב החפץ חיים דבר שקשה מאוד לעשות, שאת מה שאמר עליו ועשה כנגדו צריך לחברו גללות, ולבקש ממנו מחילה על מה שאמר, ומלשון הרע מכאן ולהבא להיות נזהר.

ומכל מקום, כותב הרב בספרו משנה ברורה (סי' תר"ו סק"ג) דבר שלנו מאוד מאוד עוזר, לעשות תשובה על מה שחטא לאותו חבר. שאם יודע שכאשר יגלה לחברו את מה שאמר עליו הוא יותר יצטער, יבקש ממנו סליחה כללית ולא יותר. וכך פוסקים רוב ככל הפוסקים, וכן פסק מרן הרב עובדיה בספרו 'חזון עובדיה' ימים נוראים (עמ' רמ"ב).

ואם מתבייש לבקש ממנו מחילה במהלך השנה, יגש אליו לפני ראש השנה, שאז יש יותר הבנה. ועל כל פנים יעשה זאת לפני יום כיפור, וכך לגבי התשובה בין אדם לחברו נגמר הסיפור.

וכמובן אחר כך יעשה תשובה לפני אביו שבשמים, כמו שלמדנו בשיעורים הקודמים כבר יותר מפעמיים.

ולעניין הנזק הנגרם על ידי דברי הגנאי לעסק של החבר, צריך לשלם מכיסו על מה שדיבר. ואף שבבית דין של מטה אי אפשר לחייבו על מה שגרם, כיון שכך הוא הדין בדיני אדם, שגרמא בניזקין פטור, מכל מקום עדיין לא נגמר הסיפור, כי בדיני שמים הוא עדיין חייב,

בסוגייתנו אנו למדים שאם יש לאדם בעל חיים הוא צריך להקדים ולהאכיל אותו לפני שהוא אוכל, ולומדים זאת ממה שכתוב בפסוק 'ונתתי עשב בשדך לבהמתך' ולאחר מכן כתוב ואכלת ושבעת ומבואר שקודם צריך להאכיל את בהמתו, ודין זה נפסק בשולחן ערוך (סימן קסו סעיף ו) ומבואר שם שאף שאסור להפסיק בין ברכת המוציא לאכילת הלחם מכל מקום אם נזכר שלא נתן לבהמתו מותר לו לומר תנו אוכל לבהמה ונחלקו הפוסקים אם דווקא לאכול אכילה של לחם כזית אסור או אפילו טעימה כלשהי אסורה, וכל דנו הפוסקים האם לגבי שתייה אין צריך להקדים את הבהמה משום שכתוב בפסוק והשקית את השדה ואת בעירים (בהמתם) או שגם בשתייה צריך להקדים את הבהמות.

וכתב היעב"ץ שאם מגדל בביתו כלב או חתול (שהם חיות טמאות) אין חיוב להקדים אותם משום שחיות אלו מוזנותיהם מצויים להם תמיד וכפי שאנו רואים ברחובות כלבים וחתולים שאין להם בעלים והם מוצאים אוכל באשפתות, ומכל מקום נכון למדקדק להקדימם. ואף כשאדם אינו בביתו כגון שנסע למקום רחוק הוא צריך לדאוג שיהיה מי שיאכיל אותם, ודין זה נאמר דווקא בבהמות שלו אבל בבהמות ששיכות לאנשים אחרים או בהמות של הפקר לא נאמר דין זה, והנה לגבי דגים שגדלים באקווריום גם כן יש חיוב לאדם לדאוג ולהמציא להם אוכל לפני שהוא יאכל משום שאם הוא לא ידאג להם לא יהיה להם מה לאכול, ובשו"ת שבט הקהתי (חלק ב' סימן קמט) כתב שאם הדגים נמצאים באקווריום שיש בו צמחי מים שיכולים לאכול מהם כאן אין צורך להקדימם.

ובשו"ת איגרות משה (חלק ב' סימן נב) כתב לגבי בניו הקטנים שאינם יכולים לקחת אוכל בעצמם וצריכים שיאכילו אותם ודאי שהם קודמים להאכלת הבהמות וכן כתב בפלא יועץ (ערך בעל חיים) והוסיף שצער ילדים קטנים שאין בהם דעת הוא מהתורה וצריך להיזהר מאד שלא לצערם. **שבת שלום.**

המעוניין לרכוש את הדיסק אנוני על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמון בן לשמיעת קו הדף היומי השלמי 24 שעות ביממה 055-9302663

דוניה להיות שותף
באהזקת תורה של
למעלה מ- 120 אפרטים?

בית המדרש "יביע אומר" בני ברק
מציע לכם שותפות
גם באהזקת תורה
וגם בעזרה למשפחות נזקקות.

בתרומה חודשית לבית המדרש
אתה יכול!
לפרטים חייגו:
03-8000770

המסעדה
בית המדרש "יביע אומר" בני ברק
החזן שותפים להאכל ולעלה מסמנה ועשרים איש לעילי נשמתם

יש אזכרה
לאחד מיקירכם?
בתרומה של 400 ש"ח המחמת ב"סעודה"
החזן שותפים להאכל ולעלה מסמנה ועשרים איש לעילי נשמתם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב-20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה